

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 202. — ŠTEV. 202.

NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 27, 1924. — SREDA, 27. AVGUSTA 1924.

VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

LOCATELLI NA KROVU AMER. KRIŽARKE

Amerikanci so potegnili iz vode italijanskega letalca, katerega so pogrešali od četrta. — On in njegovi tovariši so bili sicer izčrpani, a drugače zdravi. — Veter ga je zanesel več kot sto milj daleč. — Italijani zatrjujejo, da je Locatelli dosegel svoj cilj. — Hotel je preiskusiti svoj aeroplan, če je sposoben za polarne polete.

Washington, D. C., 26. avgusta. — V poročilu, ki je prišlo z ameriške križarke Raleigh, se glasi, da so našli italijanskega letalca poročnika Locatellija in njegove tovariše in da se nahajajo ponesrečeni sedaj varno na krovu križarke Richmond. To poročilo je bilo sprejeto z velikim zadovoljstvom. Sedaj pričakujejo poročil glede uspešnega poleta ameriških letalcev iz Fredericksdala v Ivig-tut, na drugi strani Grenlandije. General. major Patrick, načelnik armadne letalne službe, je dal izraza svojemu obžalovanju, da je bil Locatelli prisiljen pristati na odprtem morju in da ne bo mogel nadaljevati poleta. Sporočil je italijanskemu avijatiku:

“Veseli nas poročilo o vaši rešitvi. Obžalujem nesrečo, ki vam onemogoča nadaljevati pogumni polet.”

Istočasno je poslal italijan. letalni atašej v Washington poročniku Marescalchi-ju, ki se tudi nahaja na križarki Richmond, naslednjo brzojavko: “Prosim vas, da izrazite admiralu Magruderju naše priznanje, občudovanje in hvaležnost za čudovito in uspešno organiziranje iskanja. V imenu italijanske zračne službe želimo, da izrazi admiral Magruder vsakemu častniku in možu našo hvalo za duha tovarišije in spretnost, s katero je bila težavna naloga tako hitro rešena.”

V svojem sporočilu na poročnika Smitha je rekel italijanski mornariški atašej: “Pokazili ste lepega duha tovarišije v težavnih okoliščinah in želim vam prav od srečnega uspeha.”

Locatellija in njegove tovariše so našli 125 milj iztočno od rta Farewell. Pogrešali so ga od četrta. Odletel je z Islandije skupno z ameriškim letalcem Smithom in Nelsonom na nevarni polet na Grenlandijo, na razdaljo 825 milj. Locatelli je odplul štirideset minut pred Amerikanci, a ko so dospeli slednji v Fredericksdal, ni bilo o Italijanih nobenega sledu.

Kljub nesreči pa smatra italijanski zračni atašej polet za velik uspeh, ker je bil dosežen cilj, katerega je Locatelli zasledoval.

Ta cilj je obstajal baje v ugotovitvi, če je aeroplan, katerega se je poslužil, varen in spodoben za arktične polet, ker nameravajo Italijani prihodnje leto poleteti na severni tečaj. Izkazalo se je baje, da je te vrste aeroplan varen in da nudi avijatikom vse potrebno, kar je razvidno iz dejstva, da so se vzdržali na vihnem morju cele tri dni.

Mussolini je poslal tukajšnjemu italijanskemu poslanstvu naslednjo brzojavko:

“Ko sem izvedel za rešitev Locatellija in njegovih tovarišev, ki je bila izvedena vsled naporov ameriške mornarice, sem takoj izrekel ameriškega poslaniku v Rimu hvalo kraljeve vlade za ta odlični dokaz človeške solidarnosti in tovarišije od strani ameriških bojnih sil.”

ŽIVLJENSKI STANDARD ITALIJANSKEGA NARODA

Italijani jedo in pijejo sedaj več kot so v prejšnjih časih. Življenjski standard se je dosti izboljšal izza konca vojne.

Rim, Italija, 26. avgusta. — Italija je, pije in kadri trikrat ali štirikrat več kot je v časih pred svetovno vojno. V starih časih je zavžil Italijan po trideset funtov svežega mesa na leto in nekako osem funtov konzerviranega mesa. Sedaj pa je poskočilo življenje mesa na 46 oziroma na 40 funtov za osebo. Uporaba sladkorja se je zvišala od 11 funtov na 17 in uporaba kave se je skoro podvojila.

Preje je izpil Italijan povprečno po 40 litrov vina na leto, a sedaj jih izpije celih 500 litrov. Tudi uporaba tobaka se je povečala.

Največje važnosti pa je povečanje in razširjenje transportnih sredstev. Pred vojno je bilo v Italiji en milijon in dvesto tisoč koles, a sedaj jih je dva milijona in tristo tisoč. Motornih koles je bilo nekako 17.000, a sedaj jih je 38.000. Avtomobilov je bilo 19.000 in sedaj jih je 54.000. Javnih avtomobilov je bilo 1500, sedaj jih

je nekako 7000. Pred vojno je bilo v deželi le 100 motornih čolnov, sedaj jih ima Italija 1600.

Nobenega dvoma ne more biti, da se je dvignil življenjski standard italijanskega naroda izza konca vojne, ki je seveda nalozila deželi težko breme.

BIVŠI PORTUGALSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK RANJEN V DVOBOJU.

Lizbona, Portugalsko, 24. avg. Bivši portugalski ministrski predsednik in sedanjí vodja nacionalistov Cunha Leal je bil ranjen v dvoboju z majorjem Valdezom. Vzrok dvoboja je bil političnega značaja.

POLET IZ FRANCIJE V NEW YORK.

Pariz, Francija, 25. avgusta. — Francoski kapitan Weiss se bo dvignil meseca maja v Brestu v zrak ter bo skušal v dvajsetih urah dospet v New York.

Pri tem se bo posluževal takega zrakoplova kot se ga je posluževal letalec Pelletier d'Oisy na poletu iz Pariza v Tokio.

KROKODILSKE SOLZE ZAGOVORNIKA DARROWA

Clarence Darrow, ki zagovarja nagnusna čikaška milijonarstva morilca, je pretakal krokodilske solze, ko je prošil za življenje obeh morilcev.

Chicago, Ill., 26. avgusta. — Tekom obravnave proti mladima morilecema je imel stari zagovornik Clarence Darrow drugi del svojega govora pred sodnikom Caverlyjem. Njegova taktika obstaja v tem, da hoče vzbuditi sočutje sodišča.

Poudarjal je okrutost časov, v katerih živimo. Obsojal je vojne, ki izpremenijo srca ljudi v kamen. Obsojal je obstoječi vzgojni sistem, na temelju katerega sprejemajo “mlade, plastične duše” vse poganske nauke. Govoril je zaničevalno o juristih, ki se ne brigajo za pridobitve moderne znanosti ter rijejo kot krtje v starih paragrafi. Opozoril je na skrivnostni duševni ustroj svojih dveh klijentov ter na “nerazumljiv, bedast in strašen zločin”, katerega sta izvedla.

Obešanje kot ustrahovalno sredstvo je označil kot “bajko, ki spada v stare čase”. Obešanje prihaja iz stoletij barbarstva ter pomenja predstavo, ne pa kazen ali svarilo za druge.

Zagovornik Darrow je navedel vse mogoče podatke iz zgodovine pravosodja, znanstvene uspehe na polju dušeslovja ter citiral sveto pismo ter različne pesnike v svojem naporu, da napravi utis na sodnika.

Jaz plediram za življenje, milosrčnost in človečnost, jaz plediram za to, da dobrota in ljubezen porazita okrutost, — je vzkliknil z velikanskim vznemirjenjem.

Vaša čestitljivost, — je rekel proti sodniku, — stoji pred preteklostjo in bodočnostjo. Vem, da je bodočnost na moji strani in za njo se zavzemam. Zavzemam se za čas, ko ne bosta vladala srca človeštva sovraštvo in okrutost, ko se bo vsakdo zavedal, da je usmiljenje najlepša čednost človeka.

V vsej zgodovini krajevnih zločinov, — je rekel, — ni bil obeh niti en morilec, star manj kot 24 let, ki je priznal svojo krivdo.

Ne vem, koliko je sploh še mogoče rešiti na teh dveh ubogih, zaslepljenih dušah. Mogoče bo milostno dejanje z vaše strani, če jim podložite vrh krog vratov ter ju pustite umreti. Za oboje bo mogoče to milostno dejanje, a ne bo milostno za one, ki bodo prišli za njimi. Rešitev mladine je najvišja naloga države.

Tekom plediranja so mu več kot enkrat stopile solze v oči.

PACIFIČNI PARNIK V NEVARNOSTI.

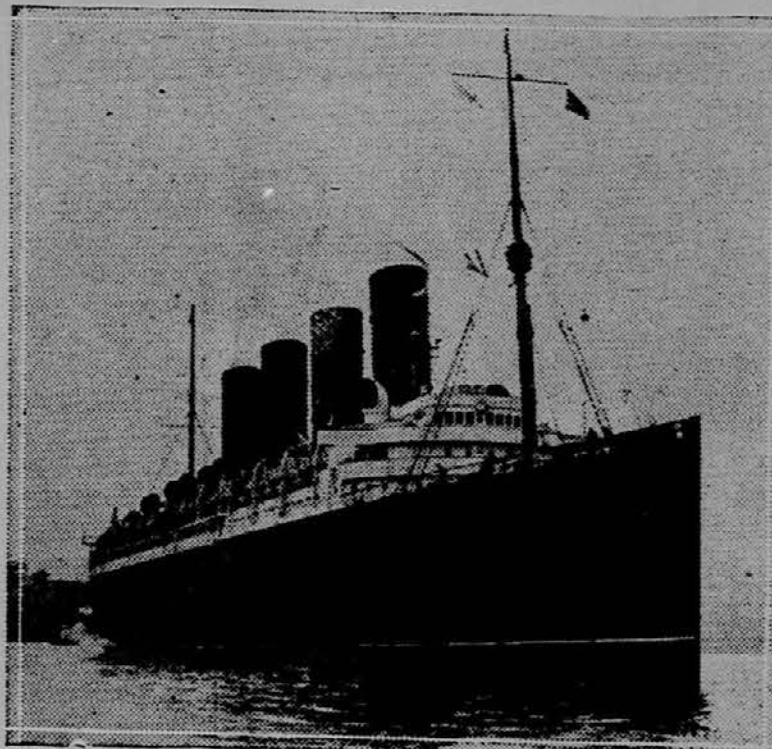
London, Anglija, 24. avgusta. Iz Jokahome je dospela sem brzojavka, da se nahaja v bližini Manile parnik President Jackson v veliki nevarnosti. Na parniku so baje vsi stroji močno poškodovani.

CARISTIČNA ZAROTA V VLADIVOSTOKU.

Moskva, Rusija, 26. avgusta. — Vladni uradniki so aretirali devetintrideset zarotnikov, ko jih namen je bil obnoviti rusko monarhijo. Zarotniki so bili v zvezi s protirevolucionarji v Parizu.

Vse zarotnike bo zadela težka kazen.

MAURETANIA DOSEGLA NOV REKORD

Angleški potniški parnik “Mauretania” je dosegel nov rekord na vožnji iz Cherbourga v New York, kamor je prispel v petih dneh, treh urah in dvajsetih minutah.

PREDSEDNIK HERRIOT PRED FRANČ. SENATOM

V francoskem senatu se bo najbrž oglašil Poincaré ter razpravljaj o vprašanjih, ki so se pojavila v zvezi z londonskim paktom.

Pariz, Francija, 26. avgusta. — Francoski senat je posvetil današnji dan londonskemu dogovoru, s pomočjo katerega se bo skušal spraviti v tir Davesovo poročilo ter bo, согласно z vsemi znaki, sprejel še danes ta dogovor.

Debata bo približno tako dolga in ostra kot je bila v poslanski zbornici, ker ne manjka kritikov politike sedanjega ministrskega predsednika Herriota in ker se bo oglašil tudi prejšnji ministrski predsednik Poincaré. Vlada pa je kljub vsemu prepričana, da bo dobila v senatu večino, ki bo znala najmanj petdeset glasov.

List “L'Eclair”, eden najbolj ostrih kritikov politike sedanjega ministrskega predsednika, se je poslužil te prilike, da izpove predsednika glede domnevane trditve, da je sklenil v Londonu taen dogovor z Marxom in Stresemannom, kojega cilj je baje izprazniti večino Ruhra par tednov po podpisanju londonskega dogovora.

List je nadalje pozval ministrskega predsednika, naj prekliče izjavo, da so ga ameriški zastopniki in bankirji v Londonu obvestili, da ne bo odpuščen niti en dolar francoskega dolga v Združenih državah. List dostavlja:

Oni (namreč francoski vladni uradniki) vedo dobro, da ne bo Amerika zahtevala le kapitala, temveč tudi obresti. Dobro vedo, da je treba določiti obrestno mero, kot jo zahtevajo ameriški bankirji. Dobro vedo, kakšna maksimalna in minimalna letna plačila bodo Amerikanci zahtevali ter poznajo tudi dobro dolžino moraliteta, ki nam bo dovoljena.

List pravi končno, da namen teh manevrov napraviti Francijo “vazalom newyorških, londonskih, amsterdamskih in frankfurtskih bankirjev”.

ŠPANSKI BODO PUSTILI RIF PRI MIRU.

Pariz, Francija, 24. avgusta. — “Matin” bo objavil jutri članek, v katerem bo povedal, da se bo Španija začasno odpovedala ozemlju pri Rifu v Afriki in obdržala postojanke pri Melili in Tetuanu.

O tem je obvestil španski vojaški diktator Primo de Rivera francoskega poveljnika v El Ksaru.

POLET NAJNOVEJŠEGA NEMŠKEGA ZEPPELINA

Novi Zeppelin, katerega so zgradili Nemci po naročilu vlade Združenih držav, bo pričel dne 10. septembra svoje potovanje preko Atlantika.

Washington, D. C., 26. avg. — Mornariški častniki, ki so nadzorovali grajenje velikanskega vodljivega zrakoplova ZR-3 v Friedrichshafen v Nemčiji, so obvestili tukajšnji mornariški departament, da se bo pričel dne 10. septembra prekatlantski polet zračne ladje iz Friedrichshafen v Lakehurst, N. J. Če pa bi ne bil vsled kakih nepričakovanih okoliščin polet istega dne mogoč, bo zračna ladja na vsak način dletela par dni pozneje.

Friedrichshafen, Nemčija, 26. avgusta. — Nemški graditelji se še niso odločili, na kakšen način bo krščena velika ameriška zračna ladja ZR-3. Zračna ladja bo v kratkem izročena mornarici Zdr. držav in do takrat nimajo Amerikanci oficijelno nikake besede pri določitvi krstnih cerimonij.

Ameriški mornariški kapitan, George Stegle je dobil od Mr. Dage, žene brazilskega poslanika v Londonu steklenico posvečene vode iz Jordana in on upa, da se bo to vodo uporabilo pri krstu. Vse pa je odvisno od ravnatelja Zeppelinovih naprav, dr. Eckenerja.

Če ne bo sprejet predlog kapitana Stegla, bo prinesel s seboj v Ameriko vodo iz Jordana, da se jo uporabi pri krstni cerimoniji, ki se bo vršila potem, ko bodo Združene države formalno prevzele zračno križarko.

Dr. Reckner, ki je nadzoroval graditev od pričetka, do konca, je rekel, da bo trajal polet od petdesetih do sto ur, согласно z vremenskimi razmerami. Če bo prišla zračna križarka v Lakehurst v petdesetih urah, bo morala razviti na potovanju vso svojo moč.

MEHIŠKI BANDITI OPROSTILI AMERIKANCA.

Washington, D. C., 26. avg. — Mehški banditi so izpustili na prosto Amerikanca R. G. Barrineana, katerega so vjeli dne 16. avgusta. Najprej so zahtevali zanj visoko odkupnino, po posredovanju ameriških in mehiških oblasti so ga pa izpustili brez odkupnine.

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA “GLAS NARODA”. NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDruženih državah.

BREZ VARNOSTI NE BO RAZOROŽENJA

V nekem pismu je izjavil francoski ministrski predsednik Herriot, da se zavzema za princip regionalnih dogovorov. — Nemčija pa mora najprvo nuditi jamstva za izpolnitev svojih obveznosti. — Razoroženje je treba izvršiti enakomerno in naj obsega vse sile. — Svet Lige narodov naj določi, kdo je napadalec. — Načrt izvedljiv.

Pariz, Francija, 26. avgusta. — V pismu, katero je bilo naslovljeno na Sir Eric Drummonda, generalnega tajnika Lige narodov, je izjavil francoski ministrski predsednik Herriot, da se zavzema za uveljavljanje medsebojnih jamstev Lige. V prvi vrsti pa je poudarjal tesne stike, ki obstajajo med varnostjo in razoroženjem. Namignil je, da bi se ne mogla francoska vlada nikdar udeležiti kake razoroževalne konference, razven če bi bil preje izdelan ter formalno sprejet princip sistema varnostnih jamstev.

Nadalje vztraja ministrski predsednik pri izjavi, da ne more Francija privoliti v razoroževalni načrt, katerega naj bi se izvedlo kosoma, to je skrélo najprvo oborožene sile na kopnem in pozneje na morju in v zraku. Razoroženje je treba izvršiti enakomerno in obsegati mora vse sile.

Glede Nemčije je rekel ministrski predsednik, da se ne more Nemčiji dovoliti sklenitve dogovora medsebojne pomoči, razven če bi dala najprvo zadostna jamstva, da ima odkritosrčen namen zadostiti svojim mednarodnim.

V nasprotju z nekaterimi drugimi mivladami je frane. vlada pripravljena obsoditi vsako agresivno politiko ter podpirati mednarodno solidarnost v vseh važnih zadevah.

Koncem pisma daje Herriot par nasvetov glede izboljšanja načrtov za natančno določene ali definirane najbolj flagrantnih slučajev nasilnosti. Svetu Lige naj se dovoli več časa kot štiri dni, da določi, kdo je napadalec in da naj ugotovi napadaleca z večine dveh tretin glasov.

Ministrski predsednik Herriot daje izraza svojemu prepričanju, da je načrt kot ga je sprejela tretja seja Lige narodov, izvedljiv, a le pod pogojem, da se ga izpremeni v zgoraj omenjenem smislu in da se omeji oboroževanja v polnem soglasju z varnostjo.

FRANCOSKI SPOPADI PRI LIGE NARODOV.

Pariz, Francija, 24. avgusta. — Francoski delegaciji pri peti skupščini Lige narodov bo načeloval Leon Borgeois.

Pri četrtinski seji bo navzoč tudi francoski ministrski predsednik Herriot.

BOJI Z REVOLUCIONARNIMI SKUPINAMI NA POLJSKEM.

Varšava, Poljska, 25. avgusta. — Skupina vstaev je napadla malo vas na vzhodni poljski meji. Vstasi so se posluževali ročnih granat in strojnih pušk, kljub temu se je pa posrečilo policiji vjeti dva člana vstaške tolpe.

VELIKA RAZSTAVA DRAGULJEV.

St. Louis, Mo., 26. avgusta. — Tukaj se vrši konvencija ameriških draguljarjev in ob tej priliki so otvorili razstavo draguljev in zlatnine. Razstavljeni predmeti so vredni deset milijonov dolarjev.

NAŠLA MOŽA MRTVEGA.

Harrison, New York, 24. avg. — Ko se je Mrs. Aleksander Jackson vrnila domov s svojimi otroci po odsotnosti treh dni, je našla svojega moža mrtvega v postelji, zadušenega od plina.

Mrs. Jackson je bila na počitnicah pri svoji materi.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naale slednje:
JUGOSLAVIJA:
1000 Din. — \$13.20 2000 Din. — \$26.20 5000 Din. — \$65.00
Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.
Računajte na zadnje pošte in izplačajo “Težni človeški navedi”,
ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:
200 lir \$10.00 500 lir \$24.00
300 lir \$14.70 1000 lir \$47.00
Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.
Računajte na zadnje pošte in izplačajo Jadranska Banka v Trstu, Opštini in Zadru.
Za pošiljatelj, ki presega PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben dopust.
Vrednost Dinarjev in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepredvidljivo; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega računa po ceni tistega dne, ko nam pride poslati denar v roka.
POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—
Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.
Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.
FRANK SAKSER STATE BANK
12 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Tel. Cortlandt 4901.

"GLAS NARODA"

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by

Slovene Publishing Company

(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

En delo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Kanada	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.50
Za celotno leto	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov. Dopolni, brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnji bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2578

NEW YORK CITY

BODOČA SVETOVNA VOJNA

Splošna konvencija Lige narodov, ki se bo sestala prihodnji mesec v Ženevi, bo razpravljala o izvidu izvedencev glede vloge, katero bo igrala kemija v prihodnji svetovni vojni. Ta izvid so sestavili francoski, italijanski, nemški in ameriški strokovnjaki in so v polni meri zajamčili znanstveno resnost svojega dela ter zanesljivost svojih navedb. Dejstva, kot so navedli, morajo vsled tega tem strašnejše vplivati.

"V naslednji vojni," se glasi v tej spomenici, "ne bodo imele vojskujoče se stranke na razpolago, — kot v zadnji svetovni vojni, — le 35 strupenih plinov, temveč tisoč ali več. Take strupene pline je mogoče proizvesti v najkrajšem času v vsaki kemični tovarni in vsled tega ne bo treba nikake produkcijsko-tehnične revolucije kot se je završila leta 1914. Brez obotavljanja in brez motenja gospodarskega življenja bo mogoče izdelati v najkrajšem času velike količine teh strupenih plinov ter jih raznositi."

Plinom, katere so že v zadnji vojni porabili s tako velikim "uspehom", so se pridružili še nadaljni plini, kojih učinkovanje je naravnost nepopisno. Ena zadnjih novosti obstaja v tem, da je mogoče s pomočjo zračnih ladij spustiti na tla plin, kojega navzočnosti pa dolgo časa nihče ne opazi.

Šele po preteku dveh ur popadajo vsa živa bitja v dotičnih ozemljih, kajti ta plin vpliva na srce, tako, da slednje zastane.

Ljudje, ki vdihavajo tak plin, umrjejo brez bolečin in brez vednosti, da se jim bliža v tako kratkem času konec. Profesor Angeli iz Florence je izjavil, da je mogoče s takim plinom v par urah iztrebiti prebivalstva velikih mest ter izpremeniti obsežna ozemlja v velikansko pokopališče.

Senator Paterno je opisal plin, ki se lahko nahaja po več dni v zraku, ne da bi se ga zapazilo in ne da bi izgubil svojo moč.

Eksperimenti, katere so vpriporili, so pokazali, da so poginile v strašnih kričih živali, ki so bile tri tedne poprej obrizgane s plinom.

Čakali so nadaljnjih osem dni ter so mogli pregnati plin le s pomočjo močnih zračnih sesalov.

Celo po štirih tednih je bilo opaziti na izpostavljenih živalih znamenja bolezni.

V prejšnjih vojnah so se borili oboroženi vojaki enega naroda proti oboroženim vojakom drugega naroda, a v novi vojni bodo v glavnem trpeli nekomatantje: žene, otroci in starci.

Ljudje, ki so miroljubni ostali doma, bodo zastrupljeni od plina, izpostavljeni najhujšim mukam ter bodo ali umrli ali pa bodo izročeni življenju neprestanega trpljenja, hujšega kot je smrt sama.

Ne bo pa jih poginilo tisoč ali deset tisoč, temveč na milijone...

Ob priliki desetletnice so izjavljali vsi, katerim je mar splošni blagor, da ne sme priti več to take velike vojne, take morije.

Vsi ti pozivi pa nimajo nobenega resnega pomena, kajti kapitalistična družba, koje malik je profit ali dobiček, izživa vedno nove vojne.

V bližajoči se volilni kampanji pozivata oba meščanska kandidata, naj se narod pripravi na vojno ter rožljata s sabljo približno tako kot je delal Viljem II.

Davis in Bryan sta sicer bolj miroljubna, a si ne bosta drznila nastopiti resno proti vojni in vojnim pripravam.

Dopisi.

Elizabeth, N. J.

Nekaj pojasnila tistim, kateri so me vprašali zavoljo dela v tukajšnji okolici.

Delo se sedaj prav težko ali sploh ne dobi že od 15. julija t. l. in bi ne svetovalo sem hoditi za delom sedaj ter si stroške napravljati po nepotrebnem, dokler se delavske razmere ne izboljšajo.

Kadar so predsedniške volitve, se kaj rado primeri, da je na tisoče delavcev brez dela po velikih maščin. Nekateri delavci že imajo

zamo za nujne potrebe par dolarjev prihranjenih. Ali naj jih dajo bogatim železniškim družbam za vožnjo? Če bodo dotični delavci potrošili ta zadnji dolar in bodo šli potem vprašati za delo pri dotičnih družbah, ali mislite, da bodo dobili delo? Povedalo se jim bo prav ošabno kot vsem drugim, da ne potrebujejo nikogar.

Pri Diehl Electric Motor Co. so nam tudi dali počitnice že 12. julija t. l. Za koliko časa, pa še ne vem. Vzrok slab business, h kateri

remu je tudi pripomogla izključitev Japonev. Odpovedalo se je veliko naročil, ko je predsednik podpisal izključitveno predlogo.

V tukajšnjem mestu se je poročil rojak Daniel Oblak z gospodično Vilmo Kodalko (prekmurska Slovenka). Želim jima obilo medenih tednov, obilo sreče in visoko starost.

V bližini tukajšnjega mesta in sicer v Cranford naselbini se je pripetila železniška nesreča 21. avgusta predpolne ob 10. uri 20 min. Brzovlak z železnimi vozovi, vozeč iz Philadelphije v New York od Central Railroad of New Jersey, vozeč od 55 do 60 milj na uro, je zadel v avtomobilski truck, naložen s kamenjem in zemljo. Mrtvi so kurjač stroja, voznik trucka in še dve drugi osebi. Hudo ranjen je bil strojevodja, več ali manj ranjenih je bilo okoli 30 oseb. Potrebovalo se je več ur hitrega dela, da so železniško progo popravili ter stroj in vozove spravili na železniški tir.

Slovenski pozdrav!

Andrew Sprogar,
330 Bond Street.

Mullan, Idaho.

Zopet vas obiščem z nekaj besedami iz teh visokih hribov. Tisti, ki so katerikrat poprej v Mullanu delali, so se povrnila ter za kramp in lopato v rudniku prišli. Ni to dobro delo, toda vidim, da se Yankeeji tega dela poprijemljejo od vseh strani Amerike. Cena je dobra na svinec.

Iz Jugoslavije.

Velikanska poplava.

Vsled zadnjega silnega deževja je reka Karašica med krajema Milenkica in Čučinac v Slavoniji preplavila plja in povzročila silno škodo. Prekinjen je tudi železniški promet med Zagrebom in Osikom preko Križevca. Voda je porušila tudi železniški most preko Karašice med zgoraj imenovanimi krajema. Proga med Slatino in Sladojevcem je poplavljen v dolžini 300 m. Deloma so poškodovane tudi druge proge v Slavoniji.

Mladoletni vlomilec.

Zagrebski policiji je padla v roke družba mladoletnih vlomilcev, ki je izvršila v Zagrebu in okolici precej vlomov in tatvin. Zanimivo je, da je najmlajši član te družbe star komaj 15 let in da je bil ob enem najdrznejši vlomilec. Cela družba je oddana sodišču.

7000 sleparij fotografa.

Poročali smo o drznih sleparijah fotografa Mite Stojanovića iz Pančeva, ki je izvršil v Jugoslaviji okoli 7000 golufij. Preiskava je sedaj ugotovila, da je Mita organiziral celo fotografsko podjetje te vrste in da je imel večje število agentov na razpolago. Eden od teh agentov je bil prijatelj.

Odklikovan za hrabrost.

Ministrstvo prosvete je od ravnateljstva gimnazije v Peči prejelo brzojavno prošnjo, naj bi ministrstvo izposlovalo, da se tretješolcu Stanko Gešoviću podeli svetinja za hrabrost. Mladi Gešović je, s puško v roki, zadržal v plaminu več kačakov, ki so ustrelili njegovega brata, dokler niso vsled njegovega streljanja prihiteli na pomoč žandarji in seljaki ter pregnali kačake.

Dijak utonil v Neretvi.

V Čaplini v Hercegovini je pri kopanju v Neretvi utonil abiturient mostarske gimnazije Mirko Bukmir. Zašel je pri kopanju v deročo strujo Neretve. Vrtinec ga je potegnil v globočino. Trupla še niso dobili. Pokojnik je bil odlični dijak. Nameraval se je posvetiti juridičnim študijem.

Maščevanje prevarane devojke.

V vasi Vrbanja na otoku Hvar je rodila neka devojka nezakonsko dete, čegar oče bi naj bil neki Marko Justinijanović. Pri sodni razpravi je Marko trdovratno tajil, da je imel kake odnose z devojko. Dekle se je silno razsrdilo in pred razpelom priseglo, da se bo nad Markom maščevalo. Pred dnevi se je vračal Marko v družbi

Svinec rabijo pri izdelovanju avtomobilov. Ker pa ljudstvo rajši avtomobile kupuje kakor pa zlatino, zato v Coeur d'Alene okrožju dobro svinečni rudniki meljejo in nam delavcem merice dajejo. Ako pa delavec hoče kaj teh meric prihraniti, mora biti pazljiv. Delavec, ki gre tridesetkrat v sobo spat, mora plačati 16 dolarjev. So pa še drugi raznovrstni stroški, s katerimi je rudar obložen. Poleg tega mi pa še znanaka iz Oregon City piše za svilnate nogavice. Nič več. Izrazim se pa tako-le:

A girl I like is
Helen Tate,
she always likes to
stay up late.

Tukajšnja mladina in žene imajo rade bobbed hair. Čujem pa govorenje, da bo bobbed hair povzročil plešo, kakor jo je pri moških.

Ivan Težak.

Sault Ste. Marie,
Ont., Canada.

Tam, kjer sem bil dosedaj, nas je kompanija kvitala in je že 14 dni od tega. Zelo pomanjkuje dela, čeravno je poletni čas. Vsak dan jih pride mnogo iz starega kraja, vsak dan je več tisočev lačnih, brez denarja, brez dela. Jaz pa imam sedaj delo in se mi godi dobro. Imam še dva prijatelja Slovenca. Pozdrav!

Mike Lukane.

Pangis Mile 68 A. C. R.
Krampotich Camp.**Peter Zgaga**

V našem uredništvu je bil te dni rojak, ki je lansko leto prepoval precejšen del Kanade. In pri povedoval nam je o tamošnjih razmerah.

Prav posebno zanimiva je kanadska prohibicija.

Pijačo je dovoljeno prodajati le ob gotovih urah in ob gotovih dneh. Ob nedovoljenem času je človek ne dobi, magari, da se na glavo postavi.

Nekega večera, — je pravil rojak, — smo prišli v velik hotel, vsi utrujeni, lačni in žejni. Zahteval sem požirek žganja, toda natakar mi je odvrnil, da ni časa za prodajo. Skrivnostno sem mu pomignil, čes, da sem pripravljen plačati nekaj grafta, samo da dobim zahtevano.

Natakar se mi zaničljivo nasmehe ter odvrne: — Kaj mislite, da ste v Združenih državah? Vsi smo želeli, da čimprej pridemo iz Kanade. Kakor hitro smo stopili na suha ameriška tla, je bilo vsega v izobilju: žganja, piva in vina.

Država Texas bo dobila novega governorja.

Ta governor bo pa ženskega spola.

Tako je prav, to je doslednost. Če ženska absolutno vlada večini ameriških domov, zakaj bi ne vladala ameriških državam?

Kadar komu zmanjka pozitivnih dokazov in izgovorov, se ponavadi skliče na človečanstvo.

Po mnenju zagovornika čikaških milijonarskih morilcev, bi bilo proti človečanstvu, ako bodo morilec na vislicah bingljala.

Neki francoski učenjak je ugotovil, da so sicer na Marsu živa bitja, ki se pa popolnoma razlikujejo od ljudi na naši zemlji.

Brez dvoma ima stvarstvo dosti truba z nami in zato ni dovolilo, da bi se še na kakem drugem planetu razvil tak rod kot živi na materi Zemlji.

V enem samem tednu se je završilo v New Yorku šest nasilnih umorov.

Kot znano, je v New Yorku velika draginja.

Le ena stvar je še primeroma poceni. To so človeška življenja.

Pred kratkim je objavil New York Journal obširno sliko, ki predstavlja tri ameriške bogataše: Forda, Firestona in Edisona.

Nahajajo se pri predsedniku Coolidge-u na počitnicah.

Ford drži na kolenih leseno keblenco, v kakršno ponavadi love drevesni sok.

Mogoče bi bilo dobro, da bi gošpodje kaj pripravili za jesih, kajti to jesen jim kaže precej dobra letina, če nas vsa znamenja ne varajo.

Ako bi bili kralji tako plačani kot so plačani delavci, bi bila republikanska agitacija tako potrebna kot je potrebno peto kolo pri vozu.

Ako se utrga oblak, katerega podi veter iznad Rusije, ne bodo ljudje leta in leta prosili za dež.

V Lizboni na Portugalskem se je v enem samem mesecu usmrtilo devetinadvajset mladih oseb zastran nesrečne ljubezni.

Najbrže so zaslužili zakonske sladkosti in so šli raje v smrt kot pa v zakon.

Koe sem že omenil, bo v nedeljo gostovalo newyorško pevsko društvo "Slavee" v Little Fallsu.

Brez dvoma se bodo koncerta udeležili si rojaki iz bližnjih naselbin.

Kdor hoče biti deležen resničnega umetniškega užitka, naj pride.

Poročilo o sniži oziroma pokrovi in drugih delikatnih podrobnostih bo napisal prihodnji teden prijatelj Jože.

Jugoslavanska Katol. Jednota

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 E. 32nd Street, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave., East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 600 Grant Street at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Poradni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Zdrujevalni odbor:

VALENTIN PIRC, 780 London Road, N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 383 Park Street, Milwaukee, Wis.
JOSIP STERLE, Pine Bluffs, Wyo.
ANTON CELARC, 638 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošilja na glavnega tajnika. Vse prirobe naj se pošila na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška sprave naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslavanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovonom za ohranitev pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na st. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Novice iz Slovenije.

Poročil se je

učitelj Fran Janković z Erno Rozmanovo iz Ljubljane.

Umrli so v Ljubljani:

Mihael Moškerc, urednik, 52 let. — Alojzija Valant, hotelska kuharica, 36 let. — Gregor Zmrzel, delavec, 77 l. — Marija Javh. kočarica, 50 let. — Andrej Jerman, učitar, 72 let. — Matevž Frank, čevljarški mojster, 66 l. — Karel Černeč, novorojenček, 1 dan. — Fran Melik, mizarjev sin, 6 ur. — Marija Melik, 5 ur.

Pretep v Ljubljani.

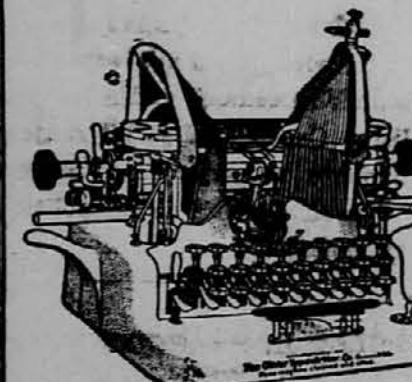
V neki gostilni v Strelški ulici so se civilisti in vojniki nekaj časa prav dobro zabavali. Z vinom in naraščajočo dobro voljo pa so prišli posamezniki v čimdalje bolj razdraženo "štimmungo". Beseda je dala besedo, končno pa je prišla vmes še neka ženska, ki je duhove še bolj podžgala, in nakrat so si bili vojniki in civilisti v lašč. Začel se je splošen pretep, razbijanje stolov itd., tako da trpi gostilničar nad 1000 kron škodo. Obenem pa so odnesli nekateri več prask. Da ni prišlo do hujšega, se je zahvaliti energičnemu posredovanju od strani stražnikov. Nekaj razgrajčev je bilo aretiranih in se bodo zagovarjali pred sodiščem.

Otroški okostnjak v farovžu.

Pri Sv. Jakobu v Slov. goricah so v nedeljo 10. avg. našli v podstrešju farovža okostnjak nad eno leto starega otroka, ki je imel že zobe. Gre torej za umor, ki pa še ni pojasnjen. Zločin se je moral zgoditi že pred dalj časa, ker na lice mesta došli zdravnik dr. Jurček ni mogel več ugotoviti niti spola otroka. Mrtvi najdenček v farovžu je napravil tem mučnejši utis, ker so se baš to nedeljo vršile pri Sv. Jakobu v Slov. gor. občinske volitve, pri katerih je nastopila proti vsemu pričakovanju tudi posebna župnikova SLS-lista.

Rop v Lazah.

Due 6. avgusta je v Lazah neki okrog 30letni mož napadel posestnico Marijo Koren v njeni hiši in ji odvzel srebrno uro z verzičico ter žepni nož. Da jo čimbolj straši, je pograbil tudi za kuhinjski nož, ki je ležal v kuhinji na mizi. Po izvršenem napadu pa ga je vrgel nedaleč od hiše vstran. Kot storilca zasledujejo nekega delavca A. Z., ki je služil pri kmetih v okolici kot dninar.

Posebna ponudba našim čitateljem!

Prenovljeni pisalni stroj "OLIVER" \$20.00

3 strešico za slovenske črke, č, š, ž — \$25.00

"OLIVER" PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI.

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost. Takoj lahko vsak piše. Hitrost pisanja dobite s vajo.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Razoroževanje.

Začasna mešana komisija za razoroževanje, katero je imenovala Liga narodov, je zborovala med dnevi od 7. do 12. julija. Na temelju dokumentov, ki jih je predložila stalno konzulativna komisija, je postavila končno besedilo za konvencijski načrt o mednarodni kontroli trgovine z orožjem, municijo in vojnim materialom, kakor tudi privatnega izdelovanja orožja in municije. S sprejetjem te konvencije bi se preprečilo v bodoče vsako nekontrolirano izdelovanje orožja in municije. Načrt se predloži svetu Lige narodov in zborovanju glede na sklicanje mednarodne konference.

Povdariti je treba, da je dobil ameriški poslanik v Bernu od svoje vlade nalog, da prisostvuje sejam razoroževalne komisije. Tam je izjavil, da je ameriška vlada pripravljena sprejeti v preizkušnjo vsak načrt za sklep konvencije, ki bi ga z glediščem na uspeh lahko predložila kongresu. Ta izjava je velikega pomena, ker nam kaže stališče, katero najbrže zavzemajo Združene države, ako pride do razgovora o vprašanju sklicanja mednarodne razoroževalne konference.

Garancijski pakt v tej obliki kakor je bil predložen, ne prede-re. Gre v njem za vzajemno pomoč držav v slučaju napada, katera se ima dati posameznim evropskim državam kot kompenzacija za zmanjšanje oboroževanja v njihovo varstvo. Vse signatarne države se obvežejo priskočiti na pomoč napadeni državi. Signatarne države se morajo sporazumeti glede razoroževalnega programa, kakor ga predloži svet Društva narodov.

Živahnejša od garancijskega pakta je misel mednarodne konvencije o razoroževanju in pričakovati je, da se še ojači, ko pride na čelu angleške delegacije na bližnje zborovanje Lige narodov. Potem se ne bo mogel nihče odtegniti dolžnosti, da izreče jasno svoje mnenje k razoroževalnemu vprašanju, kajti svet hoče končno vedeti, kje tičijo sovražniki človeštva. Vsi narodi so do skrajnosti naveličani sedanjega stanja in vsi zahtevajo pojasnila, ali jih državni vodijo k miru ali k novi vojni.

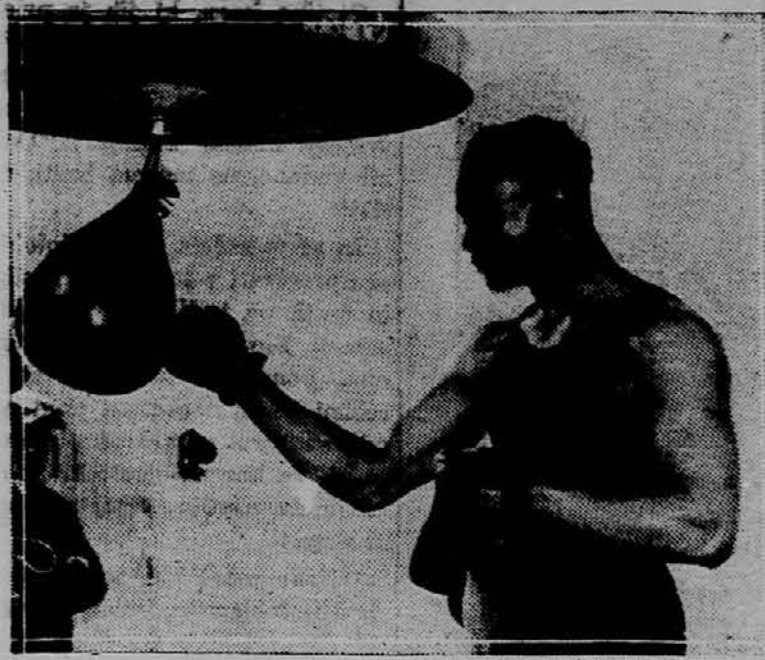
Ameriška vlada je k načrtu garancijskega pakta v preteklem mesecu odgovorila, da je ona že leta 1921 pokazala kako misli glede oboroževanja in razoroževanja. Takrat je dosegla pogodbo za oboroževanje na morju, v vprašanju oboroževanja na kopnem pa se ni dosegel še nikak uspeh. Ameriška vlada upa, da se vendar posreči doseči željen rezultat in pozdravlja vse tostvarne poskuse.

Iz Rusije je došel odgovor, da se ima vprašanje oboroževanja in ustvaritve organizacije v svrhu preprečevanja vojn obravnati povsem ločeno, porazum glede razoroževanja se lahko doseže brez sodelovanja Lige narodov na splošnem kongresu, ki bi se sklical v razpravljanje o tem vprašanju. Ni mogoče v vsakem mednarodnem konfliktu ugotoviti, kdo je napadalec in kdo napadeni. Ob sedanjih razmerah bi bila organizacija, ustvarjena na temelju načrta za garancijski pakt, neizogibno sredstvo v rokah skupine veselil, voditi napram drugim državam agresivno politiko.

Tudi angleška vlada je odklonila načrt za garancijski pakt, toda še pred sklicanjem sedanje konference in odklonitev je bila razglašena, ko je bila konferenca že otvorenja.

Vsekakor pa se mora blečiti, da misel razoroževanja dobiva vedno trdnjša tla in da se bo pri dobri volji vodilnih držav o tem vprašanju dalo doseči, kar se ob sedanjem povojnem položaju pač doseči da.

ZAMORSKI ROKOBORC HARRY WILLS

Prihodnji ponedeljek se bo v New Yorku tepel zamorec Wills z južno-ameriškim pretepačem Firpom. Zmagalec v tem boju bo imel čast spoprijeti se s svetovnim šampijonom Dempseyem.

Nervoznost.

Vsaki dan čujejo zdravniki pritožbe glede živčne slabosti pacijentov, ki jih obiščejo. Po svetovni vojni je postala živčna slabost bolj razširjena kot je bila kedaj poprej. Vojna je težko oškodovala ali celo uničila živčni sistem številnih ljudi.

Zakaj se pritožuje nervozen človek? Tak človek čuti, da je njegova živčna moč izčrpana. Najmanjši dogodki razburjajo njegovo živce. To razburjenje se seveda hitro poleže, a sledita mu utrujenost in izčrpanost. Te prikazni je opaziti na vsakem nevraseniku (živčno bolnemu človeku). Simptomi so večsah močnejši, večsah pa slabši.

Živčna slabost je dedna. Pogosto opazimo pri stariših in otrocih iste družine znake nevrasenosti. Številne družinske drame imajo svoj izvor v nervozni ali živčni izčrpanosti. Higijena, ki se tiče zaroda, postaja znanstveno vedno bolj utrjena ter bo v kratkem našla hvaležno polje delovanja. V demokratičnih državah bo obstajala tozadevna agitacija iz prosvetnega in pojasnjevalnega dela. Nikakih policijskih odredb ni treba, čeprav domnevajo to nekateri plemenski higieniki. V Berlinu je bil naprimer pred kratkim ustanovljen zavod, v katerem se lahko pusti preiskati vsak kandidat, ki hoče stopiti v zakonski stan, glede svojih zmognosti.

Tudi prvotno živčno zdravi ljudje postanejo lahko živčno bolni v sled razmer, v katerih žive.

Živcem škodi predvsem preveliko napenjanje in izkoriščanje živčne sile. Zadnja svetovna vojna je bila glavni primer za to. V mirnem času pa postanejo lahko nevraseniki ali živčno bolni ljudje, ki so nepestrano preobloženi z duševnim delom in pogosto celo navadni ročni delavci, kojih delo presega njih živčne sile. Nočno delo škoduje živcem. Zavzivanje alkohola in nikotina oslablja živce ter jih napravi manj odpor-nim. Isto velja glede vseh drugih izgrediv. Številne organske bolezni povzročajo istotako zmanjšanje odporne sile živcev. Predvsem pa je živčna slabost posledica časovih razmer, negotovosti obstopa ter boja za obstanek, posebno v delavskem razredu in v proletarskih slojih mešanstva.

Zdravljenje živčne slabosti se pogosto izjalovi radi okoliščin, v katerih živi dotični človek. Teh okoliščin seveda ni mogoče izpremeniti od danes do jutri. Previden in izkušen zdravnik, ki da pačijentu navodila glede načina življenja, pa lahko v veliki meri pri-pomre k odstranjenju živčne slabosti ali nevrasenosti. Kot v vseh takih slučajih je seveda odvisno predvsem od bolnika samega, če hoče okrevati, kajti držati se mora strogo navodil, ki mu jih je dal zdravnik.

Znani zdravniki so skušali več kot enkrat pojasniti v poljudno pisanih člankih vzroke živčne slabosti. Navedli smo način, kako je mogoče izbežati se tega zla, ki je največja mora modernega, industrijskega človeka.

Rudarji in vojna.

Na seji mednarodnega rudarskega kongresa v Pragi se je razpravljalo o stališču rudarjev do vojne.

Kot prvi je poročal Francoz Quint. Treba je sprejeti tako resolucijo, ki bo povedala, kako se mora vojna preprečiti. Brez premoga ni municije, brez te pa ni vojne. Rudarji hočejo kopati pre-mog samo za blagor človeštva. Vojna pa je pekel na zemlji, ki ga je treba preprečiti za vsako ceno.

Nemec Lambertz je dejal, da je človeštvo zelo hitro pozabilo na grozote vojne. Naloga delavstva je, da veepi v otroška srca sovraštvo do vojne.

Čehoslovak Haas je zahteval, da mora vsak mirovni dogovor pomeniti trajen mir. Po svetovni vojni se ni to zgodilo. Militarizem se vedno cvete. Glavna naloga je v tem, da se omili nacionalno sovraštvo.

Belgijec Jardin je za ustvaritev prave Zveze narodov. V slučaju vojne naj vsi prenehajo z delom.

Nato je zaključil poročevalec Quentini. Treba je ljudstvo spominjati samo na milijone žrtev za časa svetovne vojne in vse delavstvo bomo navdušili proti vojni. Predlaga, da se vpripori svetovni demokracijski štrajk proti vojni. Francoska delegacija glasu-je za resolucijo samo pod tem pogojem, da se čim prej skliče mednarodni odbor, ki bo sklenil potrebne odredbe delavstva proti vojni.

Nato je bila soglasno sprejeta resolucija proti vojni. V tej resoluciji se poudarja, da ne bo preje odstranjenja vojna nevarnost, dokler ne bodo narodi resnično svobodni. Vse rudarske organizacije morajo sodelovati pri propagandi proti vojni. Kongres pooblašča mednarodni odbor, da skliče, čim prej sejo eksekutive, ki naj pro-učijo, na kak način morejo rudarji najučinkoviteje onemogočiti vojno. Kakor hitro bi nastopila za ka-teri narod vojna nevarnost, je treba sklicati sejo mednarodne ru-darske zveze, ki izda potrebne sklepe za preprečitev vojne.

Leto volitev ima svojo dobro plat. Opomni nas namreč, da ima-mo razred farmerjev.

† NAZNANILO in ZAHVALA

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, znanem in prijate-ljem prežalostno vest, da nam je pred enim mesecem za večno za-spal naš skrbni oče, mož

JOHN ZALOGAR.

Ranjki je bil dne 25. julija pri eksploziji v Gates Mine, Adah, Pa. ubit. Star je bil 42 let, doma iz Gabronice pri Zlatem polju, Kranjsko, kjer zapušča dva bra-ta in eno sestro, tukaj pa mene žaljujočo ženo in pet nedorastlih otrok od 23. od 2. let.

Iskrema hvala vsem, ki so ga obiskali na mrtvaškem odru in spremili k večnemu počitku.

Zaljubljeni ostali: Dina Zalogar in otroci, Gates Mine, Adah, Pa.

Izpred sodišča.

Ukradena veriga.

Mihael Cimerman, delavec, je ukradel z dvorišča posestnika Damjana Globokarja tri do štiri metre dolgo verigo, vredno 70 dinarjev, ter jo prodal Josipu Pusniku, posestniku in gostilničarju v Želimljah, za 15 dinarjev. Stvar je prišla na dan. Veriga je bila konfiscirana. Cimermana in Pusnika pa je dal drž. pravdnik poklicati na odgovor. Zagovarjati bi se imela pred okrajnim sodiščem, vendar ni prišel ne eden ne drugi. Ker je zadeva popolnoma jasna, se obravnava v njihovi ne-navzočnosti.

Mihael Cimerman je predkazno-van radi javnega pohujšanja, tatvine in težke telesne poškodbe. Županstvo in žandarmerija pravi-ta, da je delamržen, da dela samo toliko, da zasluži za žganje in je sploh na slabem glasu. — Ker je zmanjkala posestniku Globokarju nekoliko poprej še neka krajša veriga, se sumi, da je tudi ona od-nesel Cimerman. Vendar je Ci-merman, ko so ga orožniki zasli-tali, priznal samo prvo tatvino, dočim je drugo odločno zanikal. Vsed pomanjkanja dokazov ga sodišče od tatvine druge verige oprosti, za tatvino verige, ki jo je prodal Pusniku, pa dobi tri dni zapore.

Josip Pusnik, nekaznovan, je moral sumiti, da je pridobil Ci-merman verigo na nepošten način, to pa z ozirom na nizko ceno, s ka-tero se je Cimerman zadovoljil in z ozirom na to, da dobro ve, na kako slabem glasu je prodajalec. Ker je verigo kljub temu kupil, je zakrivil prestopok po § 477. kaz. zak. in je bil kaznovan z de-narno globo 100 dinarjev, ki se izpremeni v slučaju neiztrljivosti.

sti v dvanajstih dneh. Veriga se vrne lastniku.

Komunistični letaki.

Zaradi razpečevanja komuni-stičnih letakov z naslovom "Pro-letarec, proletarke!" sedita na za-tožni klopi pleskar Gabrijel Žitko in vrtnar Peter Čermelj, oba iz Zaloga. Obdolžena sta, da sta de-lila letake v vlaku med vožnjo iz Zaloga v Ljubljano med sopotni-ke. Gre za tudi širši publiki hujskajoče letake, tiskane brez ozna-be tiskarne, s katerimi se poziv-ljajo delavci in kmetje na fizično obrambo proti "Orjunu" in na ka-terih se nahajajo tudi krvoločni stavki, kakor: "Iztrebimo orjun-sko morilsko zalego! Vsi na pldan!" itd.

Obdolžena pri obravnavi ne na-stopata tako korajžno, kakor ko-rarjen je ton teh letakov: prizna-

ta, da sta letake res razširjala, za-govarjata pa se popolnoma po-plevno, da jima vsebina ni bila znana. In to ju je rešilo: bila sta oproščena.

Poljska vlada

je poslala na Zvezo narodov do-pis, v katerem javlja, da bo takoj ukinila podaljšanje osemurnika, kakor hitro stori isto Nemčija.

Kje je moj brat JOHN FAJDIGA, doma iz Zaloga, štv. 31 pri Po-stojni. Že celih 15 let ni glasu o njem. Prosim onega, ki kaj ve o njem, da mi poroča. — Alojz Fajdiga, Gorenje, štv. 811, P. Sesana, Venetia Giulia, Italy. (2x 26, 27.)

SLOV. PEVSKO IN IZOBRAŽEVALNO DRUŠTVO "BLED" v Conemaugh, Pa.

Vabi se cenjena bratska podpora in godbena društva in posamezniki iz greater Johnstowna in iz okoliških naselbin na —

VELIKI IZLET ali PIKNIK (ki bode obenem proslava 19. letnega obstanka društva) V NEDELJO, DNE 31. AVGUSTA, 1924

na prostoru in v dvorani društva Sv. Cirila in Metoda štev. 16, JSKJ., v Morrellvillu ob takozvanem Black Road-u.

Pričetek zabave že ob 10. uri zjutraj. Pevske točke pevskih in godbe-nih društev se bodo vršile na prostem, ples pa v dvorani.

Leta 1905 toraj, pred 19 leti je bil "Bled" prvič nastopil ter začel svo-je delo za prebujo naroda med nami. V tej dobi je mnogokrat seznanil drugoderce o milini slovenske pesmi s tem dokazal svetu, da ima tudi naš mali narod vse vrline za napredek kakor drugi svetovni narodi. Vedno je društvo Bled rado sodelovalo pri raznih prireditvah ostalih društev brezplačno in tako pripomoglo do boljših moralnih in gnetnih uspehov. Iz tega razloga pričakuje "Bled" mnogobrojnega obiska našega življa iz Johnstowna in okolice.

Vstopnice za moške so po 50c. ženske in mladina so vstopnine proste. Za plesalce in plesalke se 25 centov posebej. Vstopnice se dobe pri vho-du na prostor. Začetek točno ob 10. uri zjutraj ter traja do noči.

Za postrežbo gostom bo obilno preskrbljeno. Bratje in Sestre! — DNE 31. AVGUSTA VSI NA TO RODOLJUBNO ZABAVO! PRIPRAVLJALNI ODBOR

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Yugoslav Bureau.)

NAJVARNEJŠE MLEKO.

Materam se vedno priporoča, Svrha pasteurizacije je, da se naj rabijo le pasteurizirano mleko ubijejo škodljive bakterije, ki se za svoje dete, oziroma, kjer ga ni nahajajo v mleku. Našlo se je, da, dobivati, naj ga same pasteurizir-ako se mleko zagreje do tempe-ra-je. Kaj pravzaprav pomenja rature 145 Fahrenheita (63 Cel-sijus) in ostane pri tej vročini za 30 beseda je precej visokodoneča, minut, pomrejo vse klice, ki pro-v-identdarle označuje nekaj precej enostavnega. Bila je skovana na čast očeta moderne bakteriologi-je, Louis Pasteur. Pasteurizacija, ako je primeren aparat na razpo-lago, ni nič bolj komplicirana kot kako izmed raznih kuharskih o-pravil, ki jih opravlja vsaka go-spodinja.

VZGOJA POHABLJENIH OTROK

Glasom Bureau of Education je že petnajstletna zveznih držav po-tem posebnih zakonov poskrbel za vzgojo pohabljenih mladine. Sed-morica izmed teh držav, namreč California, Connecticut, Iowa, Mas-sachusetts, Nebraska, Ohio in Wisconsin, so ustanovile državne šole za vzgojo pohabljenih otrok. Šest držav, namreč Illinois, Michi-gan, Minnesota, Missouri, New Jersey in New York, dajejo dr-

žavno podporo za ustanovitev po-sebnih razredov za take otroke. V državi Vermont sme šolska oblast poskrbeti za podučevanje pohab-ljenih otrok pri njih doma. V dr-žavi Oregon morajo šolski okraji, kjer živi eden ali več pohabljenih otrok, poskrbeti za njihovo vzgo-jo "na način, ki je najbolj pri-meren za napredovanje njihove splošne vzgoje ali državljanskega oziroma poklicnega znanja."

POLETNI TABORI ŠOLSKIH OTROK.

Skoraj 50,000 otrok se sedaj nahaja v raznih organiziranih po-letnih taborih sredi proste narave. Takih mladinskih summer camps je čez 600 v Združenih državah. Skoraj polovica otrok so dekleta. V vseh "kempah" se posveča po-sebna pozornost telesni rasti in mladino.

LETOŠNJI VZGOJEVALNI TEDEN.

Kakor vsako leto se bo tudi letos bil letos določen teden od 17. do praznovati takozvani vzgojevalni 23. novembra. Vzpored tedna se teden — (American Education lahko že dobi od federalne pro-Week). Ta teden je posvečen svetne oblasti (Commissioner of vprašanjem vzgoje in vsi čimtelji, Education, Washington, D. C.) ki so v zvezi v vzgojo, ga proslav. Prosvetni urad bo kmalu izdal ljašo z intenzivno propagando zaborsko in z masoviti glede priustave ljudsko prosveto. V te svrhe je vzgojevalnega tedna.

Sprejeli smo sledeče knjige ter jih prodajamo po znižani ceni.

Nova velika arabska sanjska knjiga. —	
Vsebuje 300 strani	1.50
Nova velika sanjska knjiga	.90
Sanjska knjiga, srednja	.35
Zbirka domačih zdravil, kakor jih rabi slovenski narod	.70
Kako postanemo stari? Vodilo po katerem se doseže najvišja starost	.50
Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar ...	.75
Spretna kuharica, Nova velika kuharska knjiga. Na-vodila, kako se kuhajo dobra in okusna jedila. Trdo vezana	1.45
Slovensko-angleška slovnica. — Vsebuje slovnico, slovensko-angleški slovar in kako se postane ameriški državljani. Trdo v platno vezana	1.50
Gozdovnik. Povest iz ameriškega življenja. —	
1. in 2. zvezek	1.—
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka, od 1914 — 1918.	1.25
Robinson, povest	.65
Šin medvedjega lovca. Potopisni roman	.80
Rinaldo Rinaldini	.50
Sveta Genovefa	.50
Predtržani, Prežern in drugi svetniki v gramofonu ..	.25
Čarovnica starega gradu	.25
Hitri računar ali Praktični računar	.75
Slovenska kuharica, (Kalinšek). Z mnogimi slikami v besedilu, vsebuje 668 strani, trdo v platno vezano ..	5.—
Amerika in Amerikanci. Popis slovenskih naselbin v Ameriki. Trdo v platno vezano	3.—
Narodni zaklad za klavir. Zbirka slovenskih narodnih pesmi	.90
Pesmarica Glasbene Matice. Zbori za štiri moške gla-sove. Vsebuje 103 najboljših slovenskih pesmi	2.50

(K naročilu priložite pokritje v znamkah ali M. O.)

Knjige Vam pošljemo poštne prosto.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street : : : New York, N. Y.

